

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2019 r.

Pozycja 156

POSTANOWIENIE

z dnia 31 maja 2019 r.

Sygn. akt Ts 70/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja – przewodniczący i sprawozdawca
Stanisław Rymar
Piotr Pszczółkowski,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 20 lutego 2018 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 20 marca 2017 r. M.J. (dalej: skarżący) wniósł o stwierdzenie, że art. 117 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm., obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm., dalej: k.p.c.) w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek udowodnienia okoliczności wskazanych w oświadczeniu o niemożności poniesienia kosztów wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 13 kwietnia 2018 r. wezwano skarżącego do uzupełnienia braków formalnych w skardze przez dostarczenie pełnomocnictwa szczególnego w sprawie, odpisów postanowień: sądu rejonowego i sądu okręgowego, kopii orzeczeń, które skarżący wskazuje w złożonej skardze, wnosząc o przeprowadzenie z nich dowodu, a także przez wskazanie, jaka konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego, wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji zostały naruszone oraz uzasadnienie zarzutu niezgodności art. 117 § 2 k.p.c. ze wskazaną wolnością lub prawem skarżącego a także powołanie argumentów lub dowodów na jego poparcie.

Pismem z 27 kwietnia 2018 r. (data nadania) pełnomocnik skarżącego odniósł się do powyższego zarządzenia.

Postanowieniem z 13 marca 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, albowiem przedstawione zarzuty świadczą o zanegowaniu konstytucyjności stosowania prawa, nie zaś normy prawnej. Ponadto Trybunał stwierdził, że skarżący nie wykazał, która wolność lub prawo skarżącego, i w jaki sposób zostały naruszone.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący wniósł o nadanie skardze dalszego biegu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym. Bada w szczególności, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdzono istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny uznaje, że postanowienie o odmowie nadania rozpatrywanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie zasługują na uwzględnienie.

3. W przedstawionych pismach procesowych postawiono zarzut, że zaskarżony przepis w zakresie, w jakim przewiduje obowiązek udowodnienia okoliczności wskazanych w oświadczeniu o niemożności poniesienia kosztów wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

W ocenie Trybunału podniesiony w skardze konstytucyjnej problem dotyczy *de facto* sposobu stosowania prawa, a nie oceny jego hierarchicznej zgodności z Konstytucją.

Trybunał zauważa, że sam skarżący w pismach procesowych wskazuje, że przedstawione zarzuty dotyczą takiego rozumienia normy, jakie nadała im treść orzeczeń wydanych w jego sprawie. Natomiast w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się wprost, że na podstawie zaskarżonego przepisu, na osobę fizyczną – w przeciwieństwie do osoby prawnej – nie został nałożony ciężar wykazania (udowodnienia), iż nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku kosztów utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2007 r., sygn. akt V CZ 106/07 oraz Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 30 maja 2014 r., sygn. akt I ACz 860/14).

Powyższe zróżnicowanie uwidacznia, że to nie przepis, ale sposób procedowania na jego podstawie, jest przedmiotem zarzutów skarżącego. Trybunał przypomina, że wydanie wyroku i jego treść nie mogą być przedmiotem skargi konstytucyjnej. Skoro więc skarżący zakwestionował sposób zastosowania zaskarżonych przepisów w jego sprawie przez sądy powszechne, a z treści tych przepisów nie wynikają podnoszone przez niego zarzuty, sprawa nie może być merytorycznie rozpoznana.

Niezależnie od powyższego Trybunał przypomina, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału tylko „jeżeli jednolita i konsekwentna praktyka stosowania prawa w sposób bezsporny ustaliła wykładnię danego przepisu, a jednocześnie przyjęta interpretacja nie jest kwestionowana przez przedstawicieli doktryny, to przedmiotem kontroli konstytucyjności jest norma prawna dekodowana z danego przepisu zgodnie z ustaloną praktyką” (postanowienie TK z 21 września 2005 r., sygn. SK 32/04, OTK ZU nr 8/A/2005, poz. 95). Jak podkreślono również we wskazanym przez skarżącego postanowieniu TK z 8 czerwca 2018 r. (sygn. Ts 63/18 OTK ZU B/2018, poz. 124) wymóg jednolitości i konsekwentności dotyczy praktyki ogółu organów stosujących prawo, a nie konkretnego podmiotu – Sądu Okręgowego w Katowicach.

4. Jedną z podstaw odmowy nadania biegu skardze było uchybienie wymogowi formalnemu wskazanemu w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p. TK, zgodnie z którym skarga konstytu-

cyjna powinna zawierać uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego, wraz z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie.

Wywody zawarte w środku odwoławczym mogą mieć na celu wykazanie, że ustalenia Trybunału w tym zakresie były nieprawidłowe. Trybunał stwierdził jednak, że skarżący nie odniósł się do podniesionego w postanowieniu TK z 13 maja 2017 r. braku uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu z Konstytucją. Tym samym, pozostaje on aktualną podstawą odmowy nadania biegu złożonej skardze.

Mając powyższe na uwadze, Trybunał nie uwzględnił zażalenia skarżącego.